

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 К 003936 16 Кж
Бања Лука, 24.01.2017. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића као председника вијећа, Даниеле Миловановић и Драгомира Миљевића, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптуженог Б.М., због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1., а у вези са чланом 23. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалби браниоца оптуженог, адвоката Ј.И. из Заједничке адвокатске канцеларије адвоката Ј.Ј. и Ј.И. из Б.Л., изјављеној против пресуде Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003936 16 К од 17.06.2016. године, након одржане сједнице вијећа у присуству републичког јавног тужиоца Бранке Милошевић, оптуженог и његовог браниоца, дана 24.01.2017. године, донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се, као неоснована, жалба браниоца оптуженог Б.М. и потврђује пресуда Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003936 16 К од 17.06.2016. године.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003936 16 К од 17.06.2016. године, оптужени Б.М. оглашен је кривим, због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1., а у вези са чланом 23. Кривичног закона Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 49/03, са измјенама, у даљем тексту: КЗ РС), па је осуђен на казну затвора у трајању од 3 (три) године. Истом пресудом, на основу члана 99. став 4. Закона о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 53/12, у даљем тексту: ЗКП РС) оптужени је ослобођен обавезе накнаде трошкове кривичног поступка, док је на основу члана 108. став 3. ЗКП РС, оштећена Б. банка а.д. Б. са имовинскоправним захтјевом упућена на парнични поступак.

Против наведене пресуде жалбу је, благовремено, изјавила бранилац оптуженог, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде Кривичног закона и због одлуке о казни, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе или да се иста укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да се оптуженом изрекне мања казна.

Окружни јавни тужилац није подносио одговор на жалбу браниоца оптуженог.

У сједници вијећа, бранилац оптуженог је остала код жалбе и жалбених навода, као и код приједлога жалбе, а оптужени је подржао жалбу свог браниоца. Републички јавни тужилац је предложила да се жалба браниоца оптуженог одбије као неоснована и потврди првостепена пресуда.

Разматрајући спис, побијану пресуду и жалбу, одлучено је као у изреци ове пресуде, из следећих разлога:

Оспоравајући правилност и законитост побијане пресуде, жалба браниоца оптуженог указује на битне повреде одредаба кривичног поступка, садржане у одредби члана 311. став 1. тачке г), з), и), к) и став 2. ЗКП РС. Оспорава се законитост у прибављању доказа на којима је заснована побијана пресуда, указује се на повреду права на одбрану, на прекорачење оптужбе, на неразумљивост изреке пресуде и њеној противријечности са разлозима, као и на неправилну примјену појединих одредаба процесног кривичног закона, које су по ставу подносиоца жалбе биле од утицаја на законито и правилно доношење пресуде.

У оквиру чињеничне основе побијане пресуде, аргументима изнесеним у жалби, оспорава се правилност оцјене изведених доказа оптужбе и одбране, па слиједом тога и правилност утврђења одлучних чињеница, са тврдњом да спроведени докази не потврђују тврдње оптужбе да је оптужени починио кривично дјело за које је побијаном пресудом оглашен кривим, а што је све за посљедицу, по ставу жалбе, довело до повреде Кривичног закона.

Надаље, жалба оспорава и правилност побијане пресуде и у погледу одлуке о казни и наглашава да је казна затвора, изречена том пресудом, превисоко одмјерена, у ком правцу је постављен приједлог, да се та казна смањи.

У сегменту побијања пресуде због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, жалба браниоца оптуженог истиче да се првостепена пресуда заснива на доказу, на коме се по одредбама ЗКП РС не може заснивати пресуда и то на исказу оптуженог, којег је дао у својству осумњиченог код тужиоца, у фази истраге, тврдњом да се до тог исказа дошло на преваран начин, јер су му тада обећали да неће бити кривично гоњен и да против њега неће одредити притвор, као и да су оптуженом, приликом саслушања у Полицијској станици, радници полиције приказивали снимак ЦД - видео запис о извршеном кривичном дјелу, који доказ није прије тога отворен и прегледан од стране тужиоца, како је то прописано одредбом члана 135. ЗКП РС.

Изнесени приговори нису основани. Наиме, по оцјени овог суда, првостепени суд је правилно исказ оптуженог дат у истрази пред тужиоцем, оцијенио као законит и вјеродостојним, не прихватајући наводе оптуженог на главном претресу да тај исказ није његов, те да је записник о саслушању у

истрази потписао јер су му у полицији рекли да неће бити кривично гоњен и о томе на страни 7. и 8. побијане пресуде дао ваљане разлоге, које у цијелости прихвата. Приговори одбране оптуженог, на које се позива жалба, никако не доводе у сумњу правилност закључка првостепеног суда да је исказ овог свједока из истраге законит доказ. Ово посебно ако се има у виду да је дана 27.12.2012. године у истрази, на записнику о саслушању у својству осумњиченог пред тужиоцем, након што му је саопштено за које кривично дјело се терети и који основи сумње стоје против њега, као и да није дужан износити своју одбрану нити одговарати на постављена питања, те након што су му дате и све остале поуке о његовим правима у смислу одредбе члана 143. став 2. ЗКП РС, оптужени Б.М. је у присуству свог тадашњег браниоца адвоката Б.Р. из Д., дао изјаву, коју је својеручно потписао на свих шест страница тог записника. Осим тога, та његова изјава из истраге садржи пуно детаља, којих засигурно нема на ЦД-у видео снимка (јер је то, по казивању одбране и појединих свједока, видео запис надзорних камера унутрашњости банке), које су могли знати само извршиоци предметног дјела, а оптужени у тој својој изјави говори о догађајима прије и после уласка његових саизвршиоца у банку.

Без основа су и приговори жалбе којима се оспорава законитост у поступању радника полиције у вези са ЦД – видео записом. Наиме, са једне стране, поменути доказ није ни спроведен на главном претресу пред првостепеним судом, нити се на њему заснива побијана пресуда, а са друге стране, под претпоставком и да су заиста овлаштена службена лица пустили тај видео снимак оптуженом, наведени ЦД – видео запис не представља предмет у смислу одредбе члана 134. и 135. ЗКП РС, чије отварање и преглед је обавезно извршити од стране тужиоца, како то жалба погрешно сматра. Ово стога, што се ради о једном предмету, који није био у посједу оптуженог и који није ни одузет од њега, већ од раднице банке В.Ј. (С.) и то приликом вршења увиђаја, због чега, по оцјени овог суда, није било потребно да се одржава рочиште за отварање и преглед привремено одузетих предмета. И остали приговори из жалбе у вези са начином чувања ЦД – видео записа, су ирелевантни, обзиром да из образложења побијане пресуде произилази да првостепени суд свој закључак у погледу доказаности да је оптужени починио предметно кривично дјело, није засновао на наведеном доказу.

Неосновани су и жалбени приговори о учињеној битној повреди одредба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка и) ЗКП РС, обзиром да се побијана пресуда односи на лице против којег је подигнута оптужница, за кривично дјело из потврђене, односно измјењене оптужнице.

Нису основани ни аргументи из жалбе, у прилог тврдњи да је изрека побијане пресуде неразумљива, противријечна разлозима и да су у образложењу те пресуде, изостали разлози о одлучним чињеницама, те да је тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

Наиме, супротно изнесеним приговорима, овај суд налази, да изрека побијане пресуде садржи јасан чињенични опис реалне дјелатности оптуженог, јасно и потпуно је описано да је оптужени, заједно са још два лица, извршио предметно кривично дјело, као саизвршилац, јер је очигледно, као и друга

двојица извршилаца, хтио дјело као своје, обављајући унапријед договорене радње, које су заједно оствариле планирани учинак и допринијеле извршењу овог дјела на једнак начин, те је тако својим радњама остварио сва обиљежја предметног кривичног дјела. У таквом чињеничном опису су уграђени сви битни елементи бића кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1., а све у вези са чланом 23. КЗ РС, за које је оптужени оглашен кривим том пресудом. Овако конципирана изрека побијане пресуде, у свему је усклађена са разлозима датим у њеном образложењу, за све одлучне чињенице и нема никаквих нејасноћа које се односе на идентитет извршиоца, начин извршења дјела и радње које је оптужени, у оквиру свог умишљаја, заједно са другим лицима, наведеним у изреци те пресуде, предузео. Затим је првостепени суд, у смислу одредбе члана 295. став 2. ЗКП РС, савјесно оцијенио сваки доказ оптужбе и одбране појединачно и у међусобној повезаности, те за изведене закључке о одлучним чињеницама дао разлоге у образложењу те пресуде.

Обзиром да се према наводима из жалбе браниоца оптуженог, битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС, везују за остале битне повреде одредаба кривичног поступка, то је овај суд кроз оцјену неоснованости тих приговора, утврдио да нису основани и приговори о почињеним повредама из члана 311. став 2. ЗКП РС.

Аргументима изнесеним у жалби, не може се оспорити правилност чињеничних утврђења и закључак побијане пресуде да је оптужени, заједно са Д.Ш. и Х.К., починио кривично дјело разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1., а све у вези са чланом 23. КЗ РС, на начин како је то чињенично описано у изреци побијане пресуде.

Према чињеничним утврђењима побијане пресуде, оптужени је, дана 21.12.2012. године око 13,10 часова у Д. у Улици ..., након постигнутог претходног договора са оптуженим Д.Ш. и Х.К., а у намјери прибављања противправне имовинске користи, заједно са наведеним лицима, возилом марке "Волксваген" тип „Голф 5", на којем су се налазиле неприпадајуће регистарске ознаке Републике С. (...), дошао у близину Б. банке, након чега је оптужени остао у возилу, док су Д.Ш. и Х.К. напустили возило и дошли до Б. банке, ушли у унутрашњост банке, те је оптужени Ш. из торбе извадио ватрено оружје – аутоматску пушку и уз пријетњу истом наложио радницима да им предају новац, а потом је оптужени К. узео и присвојио двије мање металне касе, које су се налазиле у просторији која служи за рад са клијентима, које је ставио у црну торбу, а потом се упутио у просторију коју користи руководицац експозитуре у којој се налазила метална каса-сеф и из исте узео и присвојио новац, те га ставио у црну торбу, док се за то вријеме оптужени Ш. налазио код улазних врата у просторију коју користи руководицац експозитуре, држећи у рукама аутоматску пушку, те након узимања и присвајања новца, оптужени Ш. и К. су изашли из банке, те су дошли до возила у којем их је чекао оптужени М., а након тога су се сви заједно упутили у правцу насељеног мјеста К., противправно присвојивши 264.438,19 КМ, од чега су оптуженом М. предали 30.000,00 КМ, док су Ш. и К. остатак новца задржали за себе и тиме починио кривично дјело разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1., а све у вези са чланом 23. КЗ РС.

Такав закључак, резултат је правилне оцјене спроведених доказа оптужбе и одбране и то појединачно и у њиховој међусобној повезаности, управо на начин како то захтјева одредба члана 295. став 2. ЗКП РС. Разлоге дате за све одлучне чињенице на којима је заснован такав закључак, као мјеродавно образложене и ваљане, овај суд у цјелости прихвата и њихова правилност се жалбеним приговорима, не може оспорити.

У образложењу побијане пресуде су изнесени садржаји исказа свједока оптужбе С.З., В.С., С.Ђ., Б.Д., Н.П., К.П., те представника оштећене банке, В.Л., као и исказа оптуженог дат у својству осумњиченог пред тужиоцем у истрази, који је у смислу члана 288. став 1. ЗКП РС, кориштен од стране тужиоца приликом унакрсног испитивања оптуженог као свједока на главном претресу, а затим и садржаји исказа свједока одбране, С.А. и исказа оптуженог дат у својству свједока на претресу пред првостепеним судом. Сви ови искази су оцијењени појединачно и у међусобној повезаности, те у повезаности са материјалним доказима, прибављеним приликом увиђаја, на лицу мјеста и касније у поступку и са аспекта њихових садржаја и значаја за утврђење одлучних чињеница, дати су образложени разлози у побијаној пресуди.

У оцјени наведених исказа, у образложењу побијане пресуде, првостепени суд је посебну пажњу посветио детаљној и критичкој анализи исказа оптуженог у истрази, гдје је у цијелости признао извршење предметног кривичног дјела. Кључно питање, првенствено са аспекта жалбених приговора, којима се оспорава правилност чињеничне основе побијане пресуде, је оцјена вјеродостојности његовог исказа датог у истрази и на главном претресу, које је, по оцјени овог суда, на правилан начин ријешило првостепени суд и о томе дао детаљно и аргументовано образложење. Правилност и ваљаност таквог образложења и тиме разлога датих за прихватање исказа оптуженог из истраге, у смислу одредбе члана 304. став 7. ЗКП РС, не може се довести у сумњу аргументима из жалбе.

Исказ оптуженог из истраге, који је дат у присуству браниоца у Окружном тужилаштву у Добоју, на записнику о испитивању осумњиченог од 27.12.2012. године, карактерише пуно детаља, којих су могли знати само извршиоци предметног дјела, а оптужени у том исказу говори о непосредним сазнањима у погледу начина извршења дјела и идентитета саизвршилаца, као и о догађајима прије и после уласка његових саизвршиоца у банку, што том исказу и по оцјени овог суда, даје посебан квалитет и тиме потврду вјеродостојности.

У дијелу описа начина извршења дјела, исказ оптуженог из истраге, налази објективну потврду у материјалним доказима (записник о увиђају, са његовим допунама и фотодокументације, те у исказима свједока В.С., С.Ђ. и К.П., који су очевици догађаја, као и исказима свједока С.З., Б.Д. и Н.П., који су свједочили о посредним сазнањима о објективним околностима извршења предметног дјела.

Правилно се у побијаној пресуди образлаже да је исказ оптуженог из истраге, у неким сегментима, потврђен исказима свједока С.Ђ., Б.Д. и К.П., јер су сагласни у тврдњи да је једно од два лица која су ушла у банку имао на себи

неку жуту јакну, те да је један од извршилаца носио аутоматску пушку (из исказа оптуженог у истрази, произилази да је Х.К. критичног дана носио жуту јакну, а да је Д.Ш. у црној торби носио аутоматску пушку), а из исказа свјedoкиње Ђ., произилази да је лице које није имало у рукама пушку, било обучено у жутој јакни. Надаље, дио исказа оптуженог из истраге потврђен је исказом свјedoкиње В.С. у погледу узимања и присвајања металних каса из банке. Осим тога, исказ оптуженог из истраге потврђен је и материјалним доказима и то прије свега, допуном записника о увиђају од 03.01.2013. године и фотодокументацијом, који потврђују наводе оптуженог из истраге да је аутоматску пушку бацио са једног моста у ријеку У., јер из наведених материјалних доказа произилази да је дана 03.01.2013. године, у кориту ријеке У. пронађена аутоматска пушка.

Исто тако, супротно наводима из жалбе, побијана пресуда је анализирао и исказ оптуженог дат на претресу пред првостепеним судом у својству свјedoка, оцијенивши га као невјеродостојан, па се такав приступ у оцјени вјеродостојности противрјечних исказа оптуженог (у истрази и на главном претресу), не може оспорити аргумената изнесеним у жалби браниоца.

Осим тога, супротно жалбеним наводима, правилно је првостепени суд утврдио и висину присвојеног новца и то у износу од 264.438,19 КМ, јер исти неспорно произилази како из исказа представника оштећене банке и свјedoка С.З., тако и из писменог одштетног захтјева Б. банке а.д. Б. са пратећом документацијом.

Дакле, из наведеног произилази да првостепени суд није заснивао своју пресуду само на исказу оптуженог из истраге, како то жалба наглашава, због чега је ирелевантна чињеница, коју жалба истиче, да тужилац на претресу пред првостепеним судом није провео неке од предложених доказа у оптужници (захтјев за издавање наредбе за ДНК анализу, налази ДНК експертизе), при чему, овај суд наглашава да је одбрана имала могућност да изврши увид у те доказе, те да их, по потреби, сама предложи на претресу пред првостепеним судом.

Стога овај суд налази да је чињенично стање у овој кривично правној ствари утврђено и потпуно и правилно и на тако утврђено чињенично стање правилно је примјењен Кривични закон и радње оптуженог описане у изреци побијане пресуде, правилно су квалификоване као кривично дјело разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1., а све у вези са чланом 23. КЗ РС.

Неосновани су и приговори жалбе браниоца оптуженог, којима се оспорава правилност и законитост побијане пресуде у одлуци о кривичној санкцији, као и у одлуци о имовинскоправном захтјеву. За кривично дјело разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС прописана је казна затвора од 5 (пет) година до 15 (петнаест) година. У оквиру општих правила о одмјеравању казне, прописаних одредбом члана 37. КЗ РС, правилно је првостепени суд утврдио све олакшавајуће околности на страни оптуженог (за које је првостепени суд правилно нашао да у свом збиру представљају особито олакшавајуће околности), као што су: његова младост, коректно понашање на суду, проток времена од извршења дјела, лоше материјално стање, јер је

незапослен и нема имовину, његове породичне прилике, јер је отац четворо малолетне дјеце и да издржава и аутистичног брата, те чињеница да је због информација које је пренио радницима полиције допринио откривању извршилаца, како овог, тако и других кривичних дјела. При томе, првостепени суд је као отежавајућу околност правилно цијенио степен угрожавања заштићеног добра, обзиром на веома високу суму отуђеног новца. Дакле, првостепени суд је све олакшавајуће околности, правилно утврдио и дао им је правилан значај и по мишљењу овог суда, изречена казна затвора у трајању од 3 (три) године сразмјерна је тежини почињеног кривичног дјела, степену кривичне одговорности оптуженог и околностима под којима је дјело учињено, да је та казна потребна и довољна да би се остварила сврха кажњавања прописана одредбом члана 28. КЗ РС, како са аспекта генералне, тако и са аспекта специјалне превенције.

Без основа су и жалбени приговори у погледу одлуке о имовинскоправном захтјеву, јер жалба и не износи разлоге из којих би се могло закључити да је ова одлука првостепеног суда неправилна и незаконита.

Из свих наведених разлога жалба браниоца није основана, због чега је ваљало ту жалбу одбити на основу члана 327. ЗКП РС и побијану пресуду потврдити.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић